

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quis dispensare potest in hac Irregularitate? parag. 8.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

penitentem Natalium; spectato tamen stylo Curiae, qui certe ne in multis ambiguitates, & scrupulos involvatur, est observandus, scito, hanc Dispensationem non subsisteret firmiter, nisi exprimatur decretus, super quo dispensari debet, omnesque illius qualitates, quibus mortuus Pontifex potest, ad gratiam concedendam, negandamve. Quare exprimendum est, an Parentes fuerint soluti, an conjugati, an Voto solenni Castitatis adstricti, an per Adulterium, vel Sacilegium ex utraque parte patrum, an per incestum ex affinitate, vel consanguinitate, & quo gradu. **Ra** a Corradus, aliquique.

a Pyr. Cor-
radus in 2. Addit ibidem Corradus, id etiam esse praxi diff. custodiendum ab iis, qui petunt dispensationem à suis Superioribus Regularibus, quando muel. de e-
bis c. 1. Sa-
ec. corr. Leandri loc. cit. qua st. 54. probabile judicat,
22. fo. mihi tunc qualitatem illegitimationis, non necessaria. **Leandri explicandam**, quia Superiores Regulares **de I-reg. d.** semper intendunt tollere absolute hanc Irregularitatem ex quaunque tandem causa pro-
4. q. 61. & venerii. Certe id probabile esse, inficiari nolo.

3. Huc per occasionem reducamus explicationem illius clausulae, quae solet apponi in rescripto hujus dispensationis, scilicet (*Dammodo incontinentia Paterna imitator non sit.*) Nec profectò alia explicatio requiritur, nisi, ut videamus, an conditionem importet, ita, ut, si ea non servetur, nulla sit dispensatio..

b Mando. 4. Respondeo, Mandonius b dicit, non in-
de Signas. duere conditionem; si enim esset condicio-
Gratis sup. infinita (inquit) dispensationem nullæ redde-
defectu na- rentur. **P. & Pates** censer, incontinentia, si sit
tal. Vide et- notoria, dispensationem subdita clausula, fore
siam Lotter. nullam, nihilque Oratori favere, quia notoria
de re Benef. incontinentia maximè est detestabilis Ecclesie, at fore validam, ait, atque Oratori favere,
T. 1. l. 2. q. si sit occulta.

g Prates. c.

S. VIII.

*Quis Dispensare potest in Irregularitate &c
afectu Natalium?*

1. DE summo Pontifice non est dubium. **De Praelatis Regularibus, & de Com-**
d Supra s. missario Bullæ Cruciatæ d innus supra. Nunc
15. §. 15. ergo scilicet est de Episcopis agendum.

2. Dico Primo, nec Episcopum, & con-
sequenter nec Capitulum, Sede Vacante, nec
Vicarium Generalem, &c. posse dispensare il-
legitimum ad Ordines Sacros, nec ad Beneficia
Sacros Ordines requiringia. **Fa**ct id ex univer-

sali doctrina, qua inferior non potest dispensa-
re in lege Superioris, &c.

3. Dico Secundo, posse ratione Episcopum
ad primam Tonitram, & ad Ordines Minores
dispensare cum quocunque illegitimo fute
Dioecesis etiam ex copula damnata, ut item
ad illa Beneficia simplicia, quae non requirunt
in accipiente, nisi primam Tonitram, vel di-
ctos Ordines. Ratio est, quia id concedit ipsi
Jus & commune, ut communiter noratur à Do-
ctoribus, b immo si adstrat aliquod Beneficium
simplex requirens Ordinem Sacrum ex Insti-
to ipsius Episcopi, & non ex Jure communi-
sanè, quia Episcopus poterit iunc suo statuto
ex causa dispensare, poterit item ex causa ad-
mittere illegitimum ad tale Beneficium.

4. Hic, quia saep id non advertunt Episco-
pi, illud moneo, quod alibi universaliter di-
cunt est, nempe ad dispensationem expedien-
dam circa disposita à Jure debere multo magis
adesse causam rationabilem, secus iritatem eis,
nec solum illicitam; ad ea enim, que sunt Juris
communis, non habet Episcopus absolutam
potestatem, &c.

5. Dixi (sue Dioecesis) ut notarem, suo fa-
miliari triennali, si is fuerit alterius Dioecesis,
non posse Episcopum hanc dispensationem
conferre; sunt enim duo privilegia, Admittere
illegitimum ad Ordines, & Dispensare eundem
in Natalibus. Quare, quamvis Episcopus illud
possit, non potest hoc, quia potestas dispen-
sandi, non extenditur ad diversa, quae separata
subsisteret postulat, & a separatis non fit illacio.

6. Non nego tamen, posse Episcopum hu-
ius Dioecesis, admittere ad Beneficium simplex
ad Audiu-
tum, qui à suo Episcopo fuit dispensatus ad
Ordines Minores, ijsque fuit rite initiatus, quia
tunc impedimentum illegitimi sanguinis jam
nec ablatum à suo Episcopo, quoad hunc effe-
ctum, fuit.

7. Ex dictis sequitur, posse d Episcopom d Barb. li
dispensare illegitimum ad Canonicatum Ec- potest. De
clesie Collegiatæ, etiam Insignis, non requi- p. 2. ali.
reniem Ordinem Sacrum, & ad dimidiis por- 45. n. 12.
tiones, & ad inferiora Beneficia Ecclesiæ Ca Belli &
thedralis, etiamsi his accessione sit adjuncta qua Cl.
animarum cura: hæc enim sunt Beneficia ex se p. 1. Tu. li
simplicia.

8. Contra, sequitur, non posse Episcopum § 3. 37.
dispensare prædictum ad Canonicatum Ecle- d T. 1. 12.
siz Cathedralis, quia Tridentinum e his Cano- 24. 1. 12.
nicatis adnexuit Ordinem Sacrum. Cum R. formo
eigo

CAPUT XVIII.

De Irregularitate ex Hæresi.

§. I.

Quisamratione Hæresis, Irregularitate afficiantur.

HÆRESI formalis publicæ, ut item Apostolica, quæ dictam hæresim involvat sive hæ sit commissæ à Clerico, sive à Laico, adnecti in Jure Irregularitatem, nullus ignorat. Tunc vero est hæresis formalis, quando quis voluntariè negat aliquem Fidei articulum, tunc publica quando crimen est notorium, vel per evidētiā facti, vel per Judicis sententiam, vel per propriam Confessionem in Judicio.

2. Per hæresim autem occultam, quamvis exterrnam, admodum probabile est, nullam Irregularitatem incurri (nam per solam internam nullam incurri, certum est ex alibi universaliter supradictis.) Ratio dictæ probabilitatis a Sayr. A-est, quia Jura semper loquuntur de publica, & vila. Henr. ex alia parte, ut ad satieratorem, sæpè monuimus cum Laym. Irregularitas non incurritur, nisi in casibus Ju- l. 1. tr. 5. p. 5 re expressis. Ita Doctores non pauci contra Saecularium balaisque. e Qui Doctores ad- lijq; cum vertunt, ipsi hæresi adnexam esse suam Irregu- Thes. V. Hæ laritatem, etiam præfendendo ab Infamia, li- resis c. 1. & c. Gibalino, & alisque ab ipso citatis placeat, Barb. in non esse adnexam, nisi ratione Infamia, quod Trident. eff 24. c. 6. de Reform.

3. Nota, hanc Irregularitatem, in quam la- bitur hæreticus, esse ex se perpetuum, ac du- b. Sanctar. rare, etiam post penitentiam, & etiam post di- de Hæresis q. stæ hæresis abjurationem. Solum ex quodam 192. nu. 67 Textu colligit Hurtadus loco mox citando c. Ap. Dia- Clericum conversum ab hæresi, licet non possit namp. 4. tr ascendere ad alios Ordines; possit tamen sine dis- 2. re. 46. & pensatione suscepis uti. Sed id negat Castrop. e. Castrop. T.

4. Aliqui ex prædictis Doctoribus dicunt, 1. tr. 4. d. 40 hanc Irregularitatem incurri à Fautoribus, & n. 4. Receptatoribus Hæreticorum. Sed Gasp. f. d. Gibalino; Hurtadus difficile judicat, hos esse prohibitos de Irreg. c. 5 ordinari; Jura enim solum videntur eos redi- g. 3. n. 2. & dere inhabiles ad Beneficia, & Officia publica, e. Castrop. quorum nomine non venit Ordo, ut ipse ibi de Cens. d. demprobat; si quæ Bullæ in contrarium affectantur, eas non esse in usu, idem affirmat ex n. 2. Avilz. Id certè probabile est, quod etiam se f. G. Hart. quitur idem Gibalino loc. cit. quest. 4. nu. 11. d. 2. de Ir- reg. diff. 3.

5. Inquires Primo, An qui, sine interno er-